

Desatero pro rodiče předškoláka

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky zdatné a pohybově vyspělé

- běhat, skákat, zvládat různé druhy lezení, překonávat překážky, pohybovat se v různém prostředí a terénu (v lese, na sněhu, v písku apod.)
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více)

2. Dítě by mělo být samostatné v sebeobsluze

- svléknout se, obléknout i obout (zapnout a rozepnout zip i malé knoflíky, zavázat si tkaničky, obléknout si čepici, rukavice)
- najíst se, nalít si nápoj, používat příbor, stolovat čistě
- zvládat osobní hygienu (používat kapesník, umýt a osušit si ruce, používat toaletní papír, používat splachovací zařízení)
- zvládat drobné úklidové práce (posbírat a uklidit předměty a pomůcky na určené místo, připravit další pomůcky, srovnat hračky, uklidit po sobě)
- dokázat se postarat o své věci (udržovat v nich pořádek)

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové a řečové dovednosti

- mluvit ve větách, zformulovat otázku, vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluvit většinou gramaticky správně
- rozumět většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- mít přiměřenou slovní zásobu, umět pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovořit s dětmi i dospělými, vést rozhovor, domlouvat se

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

- zručně zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji
- tužku držet správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech (mělo by být zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák, či levák)

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

- rozlišovat podstatné znaky předmětů (rozlišovat barvy, tvary, figuru a pozadí)
- skládat obrázky z několika tvarů
- nalézat rozdíly na dvou obrázcích, doplňovat detaily, postřehnout změny (co je nového, co chybí) na obrázku i ve skutečnosti
- rozlišovat zvuky (např. zvuky jednoduchých hudebních a rytmických nástrojů)
- skládat slova z několika slabik, sluchově rozložit slovo na slabiky, rozeznávat počáteční hlásku ve slově, vytleskat slabiky ve slově

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické, myšlenkové a početní operace

- ukazovat na prstech či předmětech počet, počítat na prstech, počítat po jedné, chápat, že číslovka vyjadřuje počet
- vyjmenovat číselnou řadu a určit počet prvků minimálně v rozsahu do šesti
- porovnat počet prvků (např. poznat, co je více, méně, o kolik)
- rozumět časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a paměť

- udržovat soustředěnou pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10–15 min.)
- věnovat se soustředěně i činnostem, které nejsou pro ně aktuálně zajímavé a které mu byly zadány
- znát říkadla, básničky, písničky
- pracovat samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně citově a sociálně vyspělé a samostatné

- být po určitou část dne bez problémů odloučeno od rodičů
- chovat se kontrolovaně, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládnout své pocity (reagovat přiměřeně na drobný neúspěch, odložit přání na pozdější dobu, přizpůsobit se konkrétní činnosti či situaci)
- uplatňovat základní společenská pravidla (zdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)

9. Dítě by mělo být schopno vnímat přiměřené kulturní podněty a projevovat se v tvořivých činnostech

- vyprávět, co vidělo, slyšelo, dokázat říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo
- zajímat se o knihy, znát pohádky a příběhy, mít své oblíbené hrdiny
- znát celou řadu písní, básní a říkadel, reprodukovat je, zpívat, rytmizovat

10. Dítě by mělo být schopno se přiměřeně orientovat ve svém prostředí

- vyznat se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientovat v blízkém okolí (vědět, kde bydlí, kam chodí do školky)
- zvládat běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává, umět telefonovat, dbát o pořádek a čistotu
- samostatně se obsloužit, zvládat drobné úklidové práce
- vědět, jak se má chovat (např. doma, ve školce, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na hřišti, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snažit se to dodržovat, chovat se přiměřeně a bezpečně, uvědomovat si možná nebezpečí
- znát a zpravidla dodržovat základní pravidla chování na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)